

Secretariaat St. Roechama - Claes de Jongestraat 31 - 2957AD Nieuw-Lekkerland - roechama@filternet.nl - www.roechama.nl - Rabobank (Gouda) : 36.24.39.486 -K.v.K.nr.:24358678

Reisverslag oktober 2012

“En de HEERE wakte de geest op ... Toen kwamen zij en begonnen het werk aan het huis van de HEERE van de legermachten, hun God, te doen.” (Haggai 1:14)

“Werk door, want Ik ben met u, spreekt de HEERE van de legermachten.” (Haggai 2:5b)

Jubilea

Met twee busjes en vijf personen is opnieuw een reis gemaakt naar Hongarije en Oekraïne. In totaal werd 4400 kilometer gereden in acht dagen tijd. Van de vijf personen, die de reis maakten, waren Hans den Toom en Pieter Dirk 'nieuwelingen'. Wim en Ria en Hans Breeman waren de andere drie chauffeurs. Voor Hans Breeman was het een jubileum; hij maakte de reis voor de 10^e keer. Officieel was het voor Stichting Roechama de 30^e reis, ook een jubileum.

Het eerste doel van de reis was Charles, de zigeunerpastor, in het dorpje Orgovanye in Hongarije. Charles heeft samen met zijn vrouw en kinderen een gezegende bediening onder de zigeuners. Meer dan de helft van de busjes laadden we uit. Charles was heel blij met de matrassen, de voedselproducten, de

kleding, de rollators en het speelgoed.

Na het eten vertelde hij van de verschillende bekingen en bevrijdingen van alcohol en roken die hadden plaatsgevonden. Charles had voor ons de Schuilplaats van Corrie ten Boom in het Hongaars op de kop getikt en nog enkele Hongaarse boeken. Deze waren bestemd voor de Hongaars sprekende Joodse mensen in Oekraïne, die we zouden gaan bezoeken.

Ik ben met u

We lazen op deze dag als afsluiting met elkaar in het bijbelboek Haggai. Nadat het volk naar de stem van de Heere had geluisterd om de tempel te gaan bouwen mag Haggai de boodschap van de Heere doorgeven; *“Ik ben met u spreekt de HEERE.”* (Haggai 1:13). We ervoeren deze woorden als een bemoediging, nu ook wij mochten gaan doen wat de Heere van ons vraagt: Het Joodse volk tot jaloersheid verwekken en hen zegenen; *“goede werken die God te doen geeft en Die Hij ook zelf voorbereid heeft.”*

Dat was alles

De volgende morgen kwamen we rond de middag bij de grens met Oekraïne aan. Dat was wel even schrikken, aan de Hongaarse kant stonden tientallen bedrijfsbusjes voor de grens in een lange rij te wachten. In eerste instantie werd ons bevolen in de rij aan te sluiten, totdat een politieauto ons gebaarde dat we uit de rij mochten. Hij bracht ons tot

bij de Hongaarse controlepost, waar we nu snel doorheen waren.

Aan de Oekraïense kant, zagen we dat er tientallen busjes in visgraatvorm naast elkaar stonden te wachten. De inhoud van deze busjes stond ter controle achter elk busje uitgesteld. Wanneer wij onze busjes ook zouden moeten uitpakken, zou dat verschrikkelijk zijn, zoveel als er nog in zat. God zij dank, een Engelssprekende douanebeambte was zo goed en vriendelijk om tussen de bedrijven door naar onze

busjes te komen. Hij nam een foto van de lading met de achterklep half omhoog, (zodat het nummerbord ook op de foto ging) en...dat was alles! Wat waren wij de Heere dankbaar, het had nog geen 1 ½ uur geduurd. Hij was echt met ons!

Beveiliging

Omdat we zo'n voorspoedige grensovergang hadden, konden we maandag al verschillende zaken afhandelen. We installeerden ons in het christelijke hotel Nehemia en gingen bij het kantoor van Chesed alvast een planning maken. Er was juist een beveiligingsteam uit Israël aanwezig om instructies te geven m.b.t. beveiliging. Een paar dagen eerder waren er incidenten geweest met Joodse mensen; drie dagen geleden was een Joodse arts in L'vov op straat in elkaar geslagen. Of dit puur een antisemitische daad was, wordt nog onderzocht. In ieder geval wordt de Joodse gemeenschap voorgelicht op het gebied van beveiliging.

Ziekenhuisbed

Voor de oma van Nadja, van de christelijke Stichting Zhyttya, hadden we een klein ziekenhuisbed bij Opnieuw&Co kunnen kopen, dat helemaal omhoog kan. Oma Balazh moet de hele dag op bed liggen, omdat haar benen beginnen af te sterven. En voor Nadja's moeder, (ook Nadja) werd het te zwaar om haar moeder te verzorgen, omdat zij rugklachten kreeg. We bezochten oma Balazh en haar man, die helemaal blind is. Opa Balazh kenden we wel, omdat hij vroeger naar de samenkomsten kwam, toen hij nog enigszins zien kon. We spraken met deze twee hartelijke mensen.

Opa Balazh vertelde hoe God hem tijdens de oorlog verschillende keren van de dood had gered. Beide oudjes voelen zich rijk gezegend, hun drie kinderen zijn alle drie gelovig en hebben een bediening onder het Joodse volk. Maar oma was wel heel erg moe, met moeite kon ze zich verstaanbaar maken. We baden met deze lieve mensen en waren dankbaar dat we het bed hadden kunnen brengen.

Nieuw leven

Mirosja had ons uitgenodigd om deze eerste avond bij haar te komen eten. Zij en haar man Vadiem zijn zo ontzettend dankbaar dat zij door Stichting Roechama een flatje konden huren in Uzgorod. Het is zo'n uitkomst voor Gobica, de gehandicapte jonge Joodse 'wees'vrouw, die zij in huis hebben genomen, toen haar oma overleed. Ze kan nu elke dag naar school. We zagen ook nu weer direct, dat Gobica zo veranderd is; ze kijkt je aan bij het groeten, ze spreekt veel duidelijker en ze helpt Mirosja met alles; ze doet bijvoorbeeld de hele vaat in haar eentje. Ook gaat ze met Mirosja en Vadiem mee naar de gemeente-samenkomsten. Kortom, Gobica heeft een nieuw leven

De rechtzaak, waarbij Gobica het huis van haar oma zou toegewezen krijgen, zoals oma graag wilde, is door hen verloren; hoewel alles ervoor pleitte dat Gobica het huis zou krijgen, deden de rechters een andere uitspraak; omgekocht door de tante van Gobica. Ria bemoedigde Mirosja met te zeggen: *"Jullie moeten leven alsof jullie gewonnen hebben. De Heere zal voor jullie zorgen en wij zijn dankbaar dat we daarvoor gebruikt worden."*

Moeder Gobica

We genoten van elkaars gezelschap en vooral ook van Gobica; ze was zo blij met de cadeautjes die haar sponsor meegegeven had. Eén kaart uit de map met dubbele ansichtkaarten kreeg gelijk een

bestemming; *"Die is voor Jossi"*. *"Ja"* zei Mirosja, *"die houdt ervan kaarten te ontvangen"*

De witte laarzen in haar maat die we Gobica gaven, bleken een schot in de roos te zijn; *"Ze heeft het altijd over witte laarzen"*, zei Mirosja. Het was ook heel leuk om te zien hoe Gobica voor haar 'kinderen' (poppen) zorgde. De nieuwe pop, die wij haar gaven, kreeg gelijk de naam 'Janna'. 'Moeder' Gobica begon haar gelijk de fles te geven.

We betaalden de huur voor een

paar maanden en pakten ook alle spullen uit die we bij ons hadden voor Vadiem en Mirosja. Na samen gebeden te hebben, namen we afscheid. Mirosja beloofde dat ze iets zou klaarmaken voor de terugreis.

Ander mens

Na heerlijk geslapen te hebben en ontbeten, gingen we dinsdagmorgen eerst nog langs het kantoor van Chesed. We bespraken met Michail Galin, de directeur, verschillende gezinnen en situaties. *"Mijn schoonmoeder is een ander mens geworden, door het bed dat ze van jullie heeft ontvangen."* zo grapte hij. We hadden in juli voor Tsjilia Rozenbloem inderdaad een bed met elektrisch verstelbare bedbodem en goed matras meegebracht.

Verwarming

In Moekatsjevo, op 40 kilometer afstand van Uzgorod, werden we al opgewacht door Ira. Zij is de contactpersoon van Chesed in M. Met haar bezochten we een paar adoptiegezinnen, o.a. Faina Drutman. Deze alleenstaande vrouw komt helemaal niet meer buiten; *"Zij gaat nergens meer naar toe, dat is zo jammer, de buitenlucht zou haar zo*

goed doen," verzuchtte Ira. Faina was in een goede stemming en die stemming verbeterde nog toen we haar een pakketje van haar sponsorfamilie overhandigden. Ze was ook heel blij met het aanbod van haar sponsor om de kosten voor het installeren van een verwarming te betalen. Voordat de winter begint zal Faina lekker warm kunnen zitten.

We zeiden haar: *"Wanneer u warm zit, worden de sponsors in Nederland warm van binnen."* We gaven Faina ook nog een pakketje van Stichting Roechama met

stroopwafels, kaas, een kalender voor 2013 met de feestdagen erop en foto's uit Nederland en Bijbelteksten bij iedere maand. Ook gaven we haar het boek 'Groot is onze God' van Patricia St. John met korte krachtige verhalen. We lazen tenslotte psalm 23 en baden nog met haar.

Dansen

Het volgende bezoek was bij Svetlana Romaeva. Deze alleenstaande ongetrouwde vrouw ligt de hele dag op bed. Door het vele zware werk dat Sveta heel haar leven heeft gedaan is ze nu lichamelijk beperkt. (zie reisverslag februari 2012). De afgelopen zomer heeft ze een operatie ondergaan, haar bloed stroomt niet meer door tot haar tenen, deze beginnen nu af te sterven. *"Ze krijgt elke avond een spuit, de dokter komt ook elke dag om de voeten en tenen schoon te maken."* zo vertelde Ira. *"De dokter*

kan komen dankzij de steun van Roechama.”

Svetlana was ook heel optimistisch: *“In het nieuwe jaar hoop ik weer te dansen.”* Dit gezegde was voor ons aanleiding om een paar verzen uit Jesaja 65 en Openbaring 21 te lezen, over de nieuwe hemel en aarde, waar geen pijn en moeite meer zal zijn en kreupelen weer dansen. Ook lazen we nog met haar psalm 71:1-9 en vers 14: *“Maar ik blijf voortdurend hopen en zal U nog meer loven.”* Het lezen, het gebed, en ook de cadeautjes waren voor Svetlana als balsem op de wonden.

Verstopt in het bos

Vera Danilchenko wachtte ons op met een brede glimlach. Deze alleenstaande ongetrouwde vrouw is diabetes en behalve dat heeft ze ook problemen met haar benen. Van de zomer is ze in haar eigen huis gevallen. Ze had een paar gekneusde ribben. Toen we haar vroegen over haar leven stak ze van wal: *“Ik ben geboren in Vinnitsa in 1937. Mijn vader en broers zijn door de Duitsers meegenomen, de burens hadden verkapt dat wij Joden waren. Zij zijn niet meer teruggekomen. Mijn moeder en ik verstopten ons in het bos. Als de Duitsers je tegenkwamen schoten ze je gelijk dood. We hielden ons in*

leven met mais en bosproducten.”

Vera heeft als technisch ingenieur jarenlang in de bosbouw gewerkt in de bergen. Alles moest ze te voet doen onder alle omstandigheden, vandaar dat haar benen en voeten op zijn. 55 jaar lang heeft ze met haar moeder in Moekatsjevo in de huidige flat gewoond, totdat zij stierf in 1998. Vera gebruikt heel veel medicijnen. Ze rekende ons even voor: *“Acht ampullen die ik elke*

maand nodig heb kosten 300 Grivna, (€30,-) bovendien krijg ik twee keer per jaar 10 spuiten. Die kosten 3000 Grivna (€300,-) Mijn pensioen is 800 Grivna, een verzekering bestaat niet en alleen wanneer je geld hebt word je geholpen.”

We bemoedigden haar en baden met haar en gaven de verschillende kadootjes. We lieten een dankbare Vera achter.

Niet voor Joden

Het laatste bezoek die dag deden we bij de 95-jarige Nechama. Zij woont samen met haar dochter Roza, die ook al op leeftijd is. Onvoorstelbaar zo helder als Nechama nog is. Ze houdt alles nog bij, leest de krant en skypt met haar kleindochter en achterkleinkinderen in Israël: *“Het leven gaat door, spoedig zijn er weer verkiezingen. Ik ben voor de communisten, zij zijn rechtvaardig.”* We vertelden haar dat de communisten Joden en christenen vervolgd hebben. *“Bij de huidige communisten is religie wel*

toegestaan,” antwoordde Nechama.

Er ontstond een interessant gesprek over het geloof, over het Oude en Nieuwe Testament; *“Het Nieuwe Testament is toch niet voor de Joden.”* Met deze opmerking proefden we de invloed van de orthodoxe man van Nechama's kleindochter. Wij legden uit dat Jesjoea een Jood is, dat het Nieuwe Testament door Joden is geschreven en dat Jesjoea vele Joodse volgelingen had en dat er in Israël nu ook steeds meer Joodse mensen in Hem geloven.

Het was zo als altijd erg gezellig. We sloten het bezoek af met het lied ‘Vrede zij u’ toe te zingen. Nadat we

vooral veel (kinder) kleding hadden achtergelaten in het kantoor van Ira, namen we afscheid.

Vasil

Woensdagmorgen vertrokken we al vroeg naar Beregovo om Vasil Lieberman te ontmoeten. De sponsors van deze 22 jarige jongen hadden, zoals ook al vaker gebeurd is, een pakket meegegeven. Ernst, de plaatselijke Chesed medewerker, bracht ons naar Vasils huis. Hij woont in het oude huis waar hij vroeger met zijn oma woonde, door wie hij ook opgevoed is. We zagen dat zijn kamer, hoewel oud, er heel

netjes uitzag. Ernst moest de vragen van het Russisch naar het Hongaars vertalen, omdat Vasil geen andere taal kent. Vasil werkt tegenwoordig in een fabriek waar ze auto-onderdelen maken, hij verdient echter niet veel. Vasil is erg zelfstandig volgens Ernst; *“Hij drinkt niet en rookt niet, hij is een goede jongen.”*

Vasil was erg blij met de kaart van zijn sponsors, met de nieuwe kleding en de cadeautjes die hij kreeg. Van ons kreeg hij ook nog het boek ‘de Schuilplaats’ van Corrie ten Boom in het Hongaars.

Er was in het huis geen warm water. We gaven daarom geld dat nodig was voor een nieuwe geiser.

We lazen psalm 27:10-12: *“Want mijn vader en moeder hebben mij verlaten, maar de HEERE zal mij aannemen.”* (Vasil heeft geen moeder meer, zijn vader is opnieuw getrouwd en woont in Hongarije, maar kijkt niet naar Vasil om) Ook de verzen 13 en 14 lazen we ter bemoediging: *“Wacht op de Heere, wees sterk en Hij zal uw hart sterk maken; ja, wacht op de Heere.”*

Nieuw gezinnetje

In Beregovo bracht Ernst ons daarna naar een nieuwe adoptiegezin: Anna Weizhaus en haar 19-jarige zoon Joera. Ze wonen samen in een eenvoudig huis. Anna's man, die Joods was, stierf toen Joera 11 jaar was. Voor die tijd was hij al zeven jaar ziek. Moeder Anna was aan het werk aan de overkant toen wij aankwamen. Zij

werkt vijf dagen per week bij het tankstation als schoonmaakster. Hoewel Anna al vier jaar met pensioen is (in Oekraïne gaan vrouwen met 55 jaar met pensioen) blijft ze toch werken om in hun levensonderhoud te kunnen voorzien. Toen we arriveerden, kwam ze direct naar huis, Joera was niet thuis. We praatten wat met elkaar en boden het gezinnetje een sponsoring aan. Anna was overweldigd door alles wat ze kreeg; o.a. een mooie jas en het boek 'De Schuilplaats' van Corrie ten Boom.

Verdriet

We vervolgden onze weg naar Vinogradova. Galina, de kontaktpersoon van Chesed in die plaats, begon direct te huilen toen ze ons zag; haar moeder overleed ruim een maand geleden. Haar man Volja,

was daarom ook thuis. We ontmoetten hem voor het eerst, normaal is hij altijd aan het werk in het buitenland, nu blijft hij thuis voorlopig om Galina te

ondersteunen. Galina heeft zo'n verdriet. Ze vertelde heel gedetailleerd hoe alles gegaan was, vooral ook hoe snel: *"We gingen om foto's te maken met de auto van het ene ziekenhuis naar een ander in Uzgorod, mama had het zo benauwd. Tijdens het rijden in de rolstoel was ze opeens weg, haar gezicht was grijs. Hoewel ze nog even een keer bij kennis kwam en vroeg; "Waar brengen ze me naar toe?"; overleed ze dezelfde middag om 14.00u al."*

We troffen een leeg bed aan achter de tafel, waar we zoals gewoonlijk een maaltijd kregen. En we proefden de hele dag het gemis bij Galina; ze was zo gehecht aan haar moeder!

Bindas familie

Ondanks haar verdriet praatte Galina ons bij over de Joodse gezinnen die Roehama in Vinogradova en omgeving financieel helpt. En ze ging ook met ons mee om gezinnen te bezoeken. Het eerste gezin was een heel arm gezin, het gezin van Ivan Bingas, op het platteland buiten Vinogradova. Ivan woont met zijn vrouw Olga en hun dochter Nadja en haar zontje Misja (zonder vader) en nog een andere dochter in een klein huisje op het

terrein van een vroegere kolchoz.

Een neef van Ivan, Tolik, wees ons de weg om bij het huisje te komen. Ivan troffen we niet thuis, hij was met paard en wagen onderweg voor 'zaken'. De rest van het gezin was wel thuis. Voor Misja van 6 jaar hadden we een tafeltje met stoel, speelgoed en kleding. Ook voor de rest van het gezin hadden we kleding ed. en ook voor Tolik, die samen met zeven broers en zussen een paar honderd meter verder op woont in een klein huisje. Het matras dat we bij ons hadden kwam hier goed van pas. We boden Olga een adoptie aan. Zij vroeg gelijk: *"Galina wil jij het geld sparen, voor een wasmachine?"* En zo werd afgesproken. Later bleek dat een

geschikte wasmachine voor dit gezin €130,00 kost. Deze zal voor dit gezin worden gekocht met geld van Roehama.

Zichtbaar veranderd

Daarna werd het gezin van Nadja Kopolovich bezocht. Joera was niet thuis, hij werkt als schoonmaker bij een bedrijfje. Daarentegen waren

Anna en Znylzanna wel thuis. Nadja had hen thuisgehouden vanwege het bezoek. En dat was niet voor niets; één sponsor van het gezin had twee tassen en een doos vol produkten, kleding en speelgoed meegegeven. Het was een feest voor de kinderen en Nadja om te zien wat er allemaal uit de tassen en doos te voorschijn kwam.

De twee meisjes zijn zichtbaar veranderd, zoals ook Nadja. Ze gaan er steeds beter uit zien. Er is nu ook een bad, met een geiser, zodat ze zich kunnen wassen. Toch bleek er nog veel werk gedaan te moeten worden, wil het huis echt goed bewoonbaar zijn. De buitenmuur moet nog gestukadoord worden en de badkamer moet nog afgewerkt worden.

Hongaarse Bijbel

Tenslotte gingen we nog naar de familie Blauw. Opa Blauw heeft een herseninfarct gehad en is halfzijdig verlamd. Hij ligt de hele dag op bed. (zie reisverslag febr.2012). Zoals we

de vorige keer gemerkt hadden, was er geen Bijbel in huis. Hans B. had een Hongaarse bijbel voor dit gezin gekocht en ook hadden we via Charles 'De Schuilplaats' in het Hongaars kunnen regelen. Deze beide boeken met het tasje met kalender, stroopwafels, kaas en bloembollen bood Hans hen aan. Ook heeft Hans met opa Blauw gebeden. Later is er ook voor deze familie een wasmachine van €130,00 gekocht (een halfautomaat).

We losten bij Galina en Volja nog heel veel spullen en troostten en bemoedigden Galina nog voordat we afscheid namen en de reis naar huis maakten.

Ik kon niet stoppen

Michaïl Galin, de directeur, had ons uitgenodigd bij hem en zijn vrouw Ina nog langs te komen om wat te drinken en ook om de 'beloning' op te halen voor het werken in de tuin dat Wim en Ria in de zomer hadden gedaan bij hen; een paar potten geconserveerde produkten. Opmerkelijk was het gesprek; Michaïl bood Ria een boek ter lezing aan met de titel: *'Wanneer dag en nacht ophouden'* (dan zou ook Israël op houden te bestaan, w.v.) geschreven door een Messiaanse Jood Bennett. Michaïl zei erbij: *"Als jullie het gelezen hebben, kunnen we er eens over praten, het is een heel interessant boek, ik heb grote stukken ervan gelezen."*

We ontdekten dat het eerste hoofdstuk *"Wie heeft Jezus Christus gekruisigd?"* heette. Daar wordt uitgelegd, dat Zijn dood vrijwillig was en dat iedereen, vanwege zijn zonden even schuldig is en niet bijvoorbeeld alleen het Joodse volk of alleen de heidenen. Ook wordt

uitgelegd vanuit de Schrift dat Zijn dood naar Gods Raad en wil was.

Omdat we merkten dat Michaïl geïnteresseerd was gaven we hem het boek 'Verraden' van Sten Telchin. Toen we hem vrijdag weer ontmoetten zei hij: *"Gisteravond ben ik aan het boek dat jullie me gegeven hebben begonnen, maar ik kon er niet mee stoppen. Het is dat ik vroeg op moest om mensen op te halen, anders had ik het al uit gehad. Ik ben al over de helft. Ik ben zo benieuwd naar de afloop."* Prijs de Heer! De Heere opent harten. Het was een lange dag geweest, maar we dankten de Heere voor Zijn leiding en gingen voldaan slapen.

Tiberi Hochman

De volgende dag trokken we met de christelijk/messiaanse stichting Zhyttya op. De ontvangst is altijd heel hartelijk. Nadya vertelde dat de Holocaust overlevende Tiberi Hochman ernstig ziek in het ziekenhuis was opgenomen. Hij was ziek vanuit een sanatorium in de Karpaten teruggekeerd. De artsen weten niet welke diagnose ze moeten stellen.

In juli hadden we Tiberi nog ontmoet op de samenkomst en met hem gebeden, vanwege zijn 85^e

verjaardag. Hij was toen nog zo gezond en sterk.

We zijn vrijdagmorgen nog in het ziekenhuis geweest, maar toen was hij net weg voor onderzoek. Nadya en Vanya bleven wachten en hebben nog met hem gesproken en gebeden. Toen wij alweer in Nederland waren is Tiberi op maandag 29 oktober

overleden. Mirojsja (zie blz. 1 en 2) vertelde ons dat zij gedreven werd Tiberi die maandagmorgen nog te bezoeken. (zij hielp normaal als thuiszorg niet op maandag) *"Ik heb hem gezegd, dat hij zich moest bekeren en zijn zonden belijden en dat Jezus Zijn bloed voor hem vergoten heeft en van hem houdt. Hij kon al niet meer spreken, maar ik zei dat hij dit ook kon 'denken'. Bij Tiberi vloeiden toen tranen uit zijn ogen. Ik heb gezegd, dat hij niet bang hoeft te zijn om te sterven en ook niet voor de pijn (hij had erg veel pijn). Diezelfde middag stierf hij in vrede."*

Redding van zielen

Nadya vertelde nog meer over de adoptiepersonen. Zo is Lena Gloek door haar dochter in Slowakije in huis genomen. *"Zij woonde als enige Jodin in het dorp en er werd voortdurend van haar gestolen. Bovendien had ze haar been gebroken. We skype nu steeds met haar. Ze waardeert het heel erg dat ze vrienden heeft, die steeds met haar bellen."*

Nadya vertelde ook van Falk Semen. *"Hij is meer open, hij is nu ziek, vrienden van hem zijn overleden. Pas vroeg hij aan Vanya wat doe jij voor werk? Vanya antwoordde: "Redden van zielen van mensen." Vroeger zou hij dat niet begrepen hebben, nu begrijpt hij het wel."*

Nadya vervolgde: *"Zina Kugel (een holocaust-overlevende, door ons het rattenvrouwje genoemd, zie eerdere reisverslagen, febr. 2007, okt 2010 en 2011) haar omstandigheden zijn verbeterd, ze is verhuisd. We hebben veel voor haar gebeden, ook om opening bij de familie, die wilde eerst niet dat we haar bezochten. Nu is het wel toegestaan, God zij dank."*

Verder hoorden we nog hoe het met Ringel, Bronstein, Svetlana Weinstein en Jacob Fleiser gaat.

Ik zie hem nog komen

We gingen samen met Vanya en Nadya bezoeken afleggen. We reden ruim een uur om bij Jaroslav Rotman en zijn zus Anna Loepich in Veliki Beresjna (in de Karpaten) op bezoek te gaan. Nadya had al verteld dat we Anna beter niet thuis konden bezoeken. De vorige keer waren de burens jaloers geweest; *"Waarom al deze belangstelling voor deze Jodin?"*

We hebben Anna opgehaald bij haar thuis en met haar gepraat bij en samen met Jaroslav en Sofia. Ook hun kleindochtertje Miroslava van 10 jaar was erbij. Haar moeder werkte en een vader is er niet. Het was heel

gezellig. Allereerst pakten we de fiets, die we voor Jaroslav hadden meegenomen, uit het busje. Hij was er heel blij mee; het maakt een bezoek aan zijn zus een stuk gemakkelijker.

Anna en Jaroslav zijn broer en zus, Anna heeft de oorlog overleefd, maar ook vader Rotman. Jaroslav vertelde: *“Anna is voor de oorlog geboren. Vader is opgehaald door de Duitsers, maar wonder boven wonder heeft hij de kampen overleefd. Haar moeder was christin en werd niet opgehaald.”*

Anna: *“Ik herinner me, toen ik zes jaar was, dat vader een gele ster moest dragen, en dat hij wilde dat wij ons verstoppen. Hijzelf wilde zich niet verstoppen, om de kinderen geen gevaar te laten lopen. Wij, mijn moeder en mijn zes maanden oude zusje, hebben ons overal verstoppt, in de kelder, onder het dak. Na de oorlog, een jaar later, kwam vader terug. Ik zie hem nog komen, hij had gestreepte kleren aan. Buren zagen hem het eerst en riepen; Jullie vader is terug. We gingen hem allemaal heel blij tegemoet.”*

Gevangene 881500

Na de oorlog zijn er nog drie kinderen geboren, Jaroslav is er daar één van. Hij kwam nog met een oud krantenbericht op tafel met als titel: *“Gevangene 881500”* Het is het verhaal van hun vader, door hemzelf verteld. Hij is geboren in 1910, overleden in 2004! In het artikel staat dat er 112.000 Joodse mensen zijn weggevoerd uit de Transkarpates, van hen keerden er maar 7.000 terug.

“Op een bepaalde morgen kwam er

een oproep. Wij werden in dichte wagons gestopt en er werd gezegd; “Jullie gaan naar het paradijs”, maar het doel was Auszwitch, het kamp met het opschrift ‘Arbeid macht frei’. Wij moesten naar de rechterkant, de overigen werden direct naar de gasovens gestuurd.”

De belevenissen van de vader van Anna en Jaroslav in de kampen wordt uitvoerig in deze krant beschreven.

Na de oorlog hebben de Russen hem nog achtervolgd, omdat ze hem beschuldigden dat hij samengewerkt had met de Duitsers. Er waren echter geen bewijzen en zo lieten ze hem uiteindelijk met rust.

Genezing onder Zijn vleugels

Voor Jaroslav is het vanzelfsprekend een wonder dat zijn vader de kampen overleefd heeft en hij nog geboren is.

Zijn vrouw Sofia bedankte nog voor de mensen die kaarten sturen. *“Pas kregen we nog een kaart met de tekst ‘Voor u die Mijn Naam vreest, zal de Zon der gerechtigheid opgaan en onder Zijn vleugels zal genezing zijn.’ (Mal.4:2) Dat was zo’n bemoediging. We willen de kaartenschrijvers en de sponsor heel hartelijk bedanken.”* Bij deze!

We gaven nog beddengoed en de tas met spullen. We hadden ook leuk speelgoed voor Miroslava.

Tenslotte lasen uit Johannes 6 en baden voor hen. We weten ons één in het geloof in de Heere Jezus. Op allerlei wijze wilden deze lieve broeder en zusters hun dankbaarheid tonen. Zo kregen we nog allerlei geconserveerde

produkten mee; o.a. paddestoelen en augurken.

Kunstwerken

Deze dag bezochten we ook nog Ina en Anatoli. Het gaat gelukkig wat beter met Anatoli. Daarna ging de groep naar Elvira Vagan. Zij had ons uitgenodigd om bij haar te komen eten. Elvira is een echte kokkin, ze bedenkt heel veel recepten zelf. De gerechten waren als kunstwerken geserveerd en het was met elkaar ook heel gezellig. Elvira vertelde over haar afkomst en over haar familie. We sloten af door een aantal liederen bij haar te zingen.

In het hoofd geschoten

Terug in het hotel hadden we ook tijd voor elkaar en voor Sergey. Deze jonge Joodse man (33 jr) was donderdagmorgen helemaal uit Vinnitsa met de trein naar Uzgorod gekomen om de kalenders op te halen voor de Joodse mensen die we sponsoren in Vinnitsa. Hij zou een paar dagen met ons op trekken. Dat is gelijk therapie voor hem, want hij is soms wat depressief. Hij is helemaal alleen op de wereld,

tenminste dat dachten we. Sergey vertelde nu dat hij toch nog een zus heeft (51 jaar), maar dat hij daar heeft helemaal geen contact mee heeft. Dat heeft een reden. Toen zijn vader en moeder scheidden, Sergey was toen vijf jaar, bleef Sergey bij zijn moeder, maar sliep heel vaak bij zijn oma. Maar zij overleed toen hij negen jaar was. Zijn moeder overleed een paar jaar later ook. Sergey vertelde dat hij daarna vijf jaar met een meisje heeft samengewoond en toen zij bij hem wegging, was hij zo depressief dat hij zichzelf met een pistool in zijn hoofd schoot; de negen kogeltjes (die nu nog in zijn hoofd zitten) hadden God zij dank niets belangrijks beschadigd.

Als een gevangenis

Zijn zus bracht hem, nadat hij uit het ziekenhuis ontslagen was, naar een psychiatrisch ziekenhuis. *“Ik ben daar 1 ½ jaar geweest, het was voor mij een gevangenis. Alleen mijn zus of een ander familielid kon mij eruit halen, maar mijn zus wilde mij daar niet weghalen. Vandaar dat ik geen contact met haar wil. Een vriend kwam en heeft gezegd dat hij een neef was en hij heeft mij daar weggehaald. Later heeft de Joodse vrouw Zina mij gevonden in het ziekenhuis en mij heel erg geholpen. In datzelfde jaar, 2004 heb ik jullie ontmoet.”* Nog elke drie jaar moet Sergey een maand opgenomen worden in een psychiatrisch ziekenhuis. Wat hij daarvan vertelde...het is erger dan een gevangenis. We zijn dankbaar dat we wat voor Sergey mogen betekenen. Hij bleef bij ons totdat wij naar huis gingen. Hij maakte ook alles met ons mee, de bezoeken, de sabbatsamenkomst, de Bijbelstudies en het zingen.

Wanneer komen ze?

Vrijdagmorgen was gereserveerd voor een paar bezoeken in Uzgorod, via Chesed. Het eerste bezoek was bij Stefan Rot, de bioloog zonder benen. Zijn vrouw Doesja vertelde: *“Haast elke dag moest ik Olga vragen: ‘‘Wanneer komen ze?’’”* Vol trots vertelde Stefan dat zijn zoon

elke dag even langs komt en hem vaak mee naar buiten neemt. Maar ook over zijn 11-jarige kleinzoon Andrei roemt hij: *“Elke dag komt hij even langs, vroeger hielp hij mij in de tuin, voordat ik deze bloedziekte kreeg.”*

We zien dat hij en Doesja erg eenvoudig leven. Geld voor een zonnenscherm is er niet, terwijl in de zomer de hele dag de zon op het raam staat van de kamer waar Stefan op bed ligt. Er staat een soort airoc in zijn kamer, die drie keer op een

dag met ijsblokjes gevuld moet worden. Dat was van de zomer ook wel nodig toen het 40° was.

We lazen Johannes 6 over Jesjoea als het brood van het leven. Wie van Hem eet, heeft nooit meer honger. We merkten opnieuw dat beiden aandachtig luisteren en het gedeelte letterlijk be'amen' We konden ook vrijmoedig voor hen bidden. Vooral Doesja was daarna ontroerd. Er is een broeder en zusterband ontstaan in onze Heere. Hun zeer moeilijke weg heeft hen tot Jesjoea gebracht. Hem zij alle glorie.

Tien vierkante meter

We wilden ook graag bij Victor en Isabella Sitar langs, om hen te vertellen dat we sponsors voor hen gevonden hebben; Voor dagelijks levensonderhoud en voor een verbouwing m.b.t. douche en w.c. Victor was niet thuis, maar wel Isabella en de twee schattige meisjes Christina (7 ½ jaar) en Nika (3 ½ jaar). Ze leven als gezin samen in een kamer van ruim drie keer drie meter. In deze kamer staat een bed, een kast, een bank en een stoel. Daarnaast is een smal gangetje waar een wasmachine staat en achterin een wc-pot. *“Hier willen we een douchecabine maken en de wc moet er dan naast komen. Deze muur moet dan wel verplaatst worden,”* zo legde Isabella uit. We realiseerden ons dat daarvoor een stukje van de toch al kleine kamer af moet.

In een kamer ernaast wonen Viktors ouders. Wat een krappe behuizing.

We hadden voor elk van de meisjes een prachtige pop, waar ze heel blij mee waren. Ander speelgoed zagen

we niet in de kamer. Ook zeiden we tegen Isabella dat we kleding bij Chesed achter zouden laten voor de kinderen.

De enige die bidt

Het volgende bezoek was bij David Slutsky en zijn vrouw Raya.

Pieter Dirk sponsort dit gezin, dus was het leuk hen met elkaar kennis te laten maken. We wisten dat David van een hardnekkige atheïst tot levend geloof in Jesjoea is gekomen (zie reisverslag febr.2010). Nu vertelde hij dat hij naar de sabbatsamenkomsten gaat van een Messiaanse (kleine) gemeente.

Wanneer David gaat spreken over het geloof, dan is hij niet meer te stoppen. Hij vertelde over zijn werk (David is al met pensioen, maar zoals zovelen werkt hij nog om iets bij te verdienen) hoe hij bidt om verandering (hij verdient €20,00 per maand voor 160 uur werken) en dat het Woord daarbij zijn leidraad is: *“Ik ben de enige die bidt, maar ik geloof dat door het Woord van God*

er verandering zal plaatsvinden. Als ik bid probeer ik altijd een stukje uit het Woord te halen om God zo te herinneren aan Zijn belofte. Vroeger begreep ik het niet, dat God en het Woord één zijn. Het Woord zal niet leeg tot Hem terugkeren, het zal doen waartoe Hij het uitgezonden heb, lees maar in Jesaja55:11”

Zo en nog veel meer sprak hij. Het was een heerlijke ontmoeting. Zijn vrouw Raya is nog ongelovig, maar David geloofde dat zijn vrouw, ook tot geloof zal komen. We zongen nog met elkaar en David bad met ons en dankte de Heer voor het samenzijn in Zijn Naam.

Parkison

Het laatste bezoek was bij een 62-jarige vrouw Fira Krimova, die we ook in het adoptieplan willen opnemen. Deze vrouw heeft de ziekte van Parkison; Ze kan haar rechterhand en -arm al niet meer gebruiken. Bij haar in huis ziet het er heel netjes uit.

Fira heeft heel lang in Azerbeidjan gewoond en gewerkt. In Bakoe, de hoofdstad van Azerbeidjan moest zij haar Jood zijn verbergen. Uiteindelijk zijn zij en haar man, vanwege de oorlog, gevlucht naar

Oekraïne. Fira heeft echter een heel laag pensioen. Alle documenten zijn namelijk verbrand, dus ze kan niet aantonen dat ze jarenlang gewerkt heeft in Bakoe. Ze heeft veel geld nodig voor medicijnen, maar kan dat niet betalen van haar lage pensioen. Twee jaar geleden is haar man overleden. Hij was voor die tijd drie jaar ziek. Fira werkte, totdat haar man ziek werd, voor Chesed. Nu gaat dat niet meer.

We legden Fira het adoptieplan van Roechama uit en gaven haar de tas met kadootjes. Ook boden we haar het boek van Corrie ten Boom, de Schuilplaats, aan.

Door geloof rechtvaardig

We namen afscheid van Olga, die ons had vergezeld en bereidden ons

voor op de sabbatviering bij Zhyttia. Toen we daar om vijf uur aankwamen was het kantoor al haast vol. Wel 15 Joodse mensen zaten bij elkaar, uitziend naar het samen zingen en het luisteren naar het Woord. We zongen een paar Hebreeuwse liederen, die ook in het Russisch werden herhaald. Daarna kreeg Vanya het woord. Hij las een groot gedeelte van het parasja-gedeelte. Daarna kreeg, zoals ondertussen gebruikelijk, Wim het woord. Hij legde de nadruk op de

tekst uit de parasja: "En Abraham geloofde in de Heere en Die rekende hem dat tot gerechtigheid."

(Gen.15:6) Wim legde verband met wat Paulus hierover aanhaalt. Abraham is een voorbeeld voor zowel de besnedenen als de onbesnedenen, volgens Paulus in de Romeinenbrief. "Het geloof in Jesjoea rekent God tot gerechtigheid. Door geloof in Hem zijn wij 'onschuldig', rechtvaardig!" Hierna vond het zegenen van de kinderen, het 'openen' van de sabbat met het aansteken van de sabbatkaarsen en het delen van brood en wijn (druivensap) plaats.

Hoogtepunt

We deden de groeten van de Gemeente in Nieuw-Lekkerland en zongen hen de vrede van God toe. Voor elk van hen hadden we een tas met kadootjes, o.a. het boek; "Groot is onze God" van Patricia St. John. Deze samenkomst was echt het hoogtepunt van de week. "Daarvoor alleen God alle eer en dank." Hij werkt wereldwijd aan een terugkeer (= bekering) naar Hem, het herstel van Israel en de komst van Zijn koninkrijk.

We genoten ook 's avonds nog van elkaars gezelschap, terwijl ondertussen Hans B. twee broers met het busje thuisbracht, 30 kilometer van Uzgorod en namen toen afscheid van elkaar.

Geef Uw Naam eer

De volgende morgen deden we met elkaar een Bijbelstudie a.d.h.v. het boek "Wanneer dag en nacht ophouden" en dankten de Heere voor alle zegeningen en voor Zijn nabijheid.

Daarna begonnen we aan de terugreis. Ruim 30 uur later zouden we thuis zijn.

Ook deze reis was weer zo rijk van inhoud. Zoveel zegeningen, teveel om op te noemen. Als team hebben we maar één verlangen, onze God en Vader te danken door Jesjoea onze Heer:

"Niet ons, Heere, niet ons, maar geef Uw Naam eer, om Uw goedertierenheid, om Uw trouw." Psalm 115:1

Na onze Vader in de hemel, willen wij iedereen bedanken, die op één of andere wijze mee heeft geholpen aan het welslagen van deze reis. Het is ondertussen teveel om op te noemen, met hoeveel liefde er op allerlei wijze door iedereen wordt meegeholpen. Om stil van te worden.

Pieter Dirk, Hans, Hans, Wim en Ria

Een hartelijke groet van Stichting Zhytttya aan alle sponsors van Stichting Roechama